

Po podrobném prostudování Doplňku X předpisu L2 (dále jen předpis) jsme dospěli k následujícímu závěru. Tento návrh, pokud dojde k jeho přijetí a uplatnění, je pro většinu kategorií leteckých modelů dálkově ovládaných, zejména pak větroňů a motorových modelů, ať už jsou poháněny spalovacím nebo elektrickým motorem, téměř likvidační. Regulativy stanovené tímto předpisem jsou již desítky let běžně překonávány, ať už při soutěžním či rekreačním létání. Jejich měření (vzdálenost, výška) je problematické a tak i těžko pilotem regulovatelné, tedy potom i těžko dodržitelné. Samotný předpis ani způsob měření nestanovuje.

Celý návrh předpisu je postaven na znalosti pojmů ze zákonů a předpisů o civilním letectví, kterým běžný modelář, který dnes ani nemusí být registrován, vůbec nemusí rozumět nebo je znát. Jazyk předpisu je velmi technický. Modely, které tento předpis zařadil mezi bezpilotní systémy, lze dnes běžně zakoupit nejen v modelářských prodejnách, kde prodej může být doplněn odbornou informací, ale i v každém supermarketu. Tím chceme říci, že jsou dostupné široké veřejnosti, bez jakéhokoliv omezení a málokdo z nezasvěcených bude předpokládat, že se pro jejich provozování musí seznámit s nějakým speciálním předpisem. Neznalost zákona neomlouvá, ale takto je obyčejný občan státu stavěn do poměrně překerní situace. Podle nás zbytečně, protože v nařízení **(ES) č. 216/2008** je v čl. (5) uvedeno mimo jiné - „Nebylo by vhodné, aby společným pravidlům podléhala všechna letadla, zvláště taková, která mají jednoduchou konstrukci ...“. Z toho plyne, že mohou být skupiny letadel, jejichž provoz nemusí podléhat přísné regulaci.

V článku 3.1.1 předpisu se mluví o letech bezpilotních prostředků, které smí být prováděny jen ve vzdušném prostoru třídy G (tedy do 300m AGL), nepovolí-li UCL jinak. Pokud dojde k přijetí předpisu, nastane situace, kdy všechny modelářské kluby, zabývající se leteckým modelářstvím, budou žádat o schválení takových ploch. Dá se dobře předpokládat, že každý klub jich bude mít několik (plochy pro pořádání soutěží a pro trénink). Jejich schválení bude jistě znamenat omezení letového prostoru pro všechny ostatní účastníky na něm. Dá se tedy také předpokládat, že jejich schvalování bude složitým postupem, který bude málokterý klub nakonec schopen podstoupit, a tak možnost létat bez omezení nad 300 m výšky nezíská. Z toho opět plyne, že dochází k velkému omezení právě modelářské obce.

Jako modeláři jsme si vědomi toho, že ochrana lidského života a zdraví je prioritou pro každého. Ale bezpečností provozu modelů všech kategorií se zabývají i předpisy Svazu modelářů České republiky a všichni organizovaní modeláři v tomto svazu jsou povinni se jimi řídit. Tato nařízení vycházejí z předpisů mezinárodní organizace FAI, jejímž členem náš svaz je. Nemusíme jistě rozvádět o jakou organizaci se jedná. Jisté je, že z toho, že modeláři jsou jejími členy, plyne skutečnost, že jsou sportovní a zájmovou leteckou veřejností uznáváni a mají stejné právo, jako ostatní letecké odbornosti, vykonávat svou činnost a nebýt v ní takovýmto způsobem omezovali.

Vůbec nejsme proti povinnosti pojištění zodpovědnosti z provozu modelů letadel. Ale tu má již dnes uzavřenou značná část modelářů a akce pod hlavičkou svazu jsou pojištěny jeho prostřednictvím.

Tedy o co nám jde. Za vůbec nejlepší řešení považujeme využít ustanovení již zmíněného článku (5) nařízení (ES) 216/2008 a bezpilotní letadla s provozní hmotností nejvýše 150 kg, tedy i modely letadel do této hmotnosti, které slouží jen ke sportovnímu či zájmovému vyžití, z předpisu vyjmou a jejich provozování jím neregulovat, s odkazem na pravidla daná svazem a FAI, která řeší bezpečnostní a provozní pravidla. Proti regulaci bezpilotních prostředků sloužících k leteckým pracím nebo k výdělečné činnosti nemáme námitek.

Pokud budete chtít být, jako to Češi už několikrát ukázali, „papežtější než papež“, a regulaci budete považovat za nezbytnou, tak alespoň takovým způsobem, aby zájmová a sportovní činnost modelářů nebyla hrubým způsobem omezena proti tomu, co platí do této doby, a navíc takovým způsobem, aby byla srozumitelná a jasná široké veřejnosti. Jenom tak je potom pravděpodobné, že bude uznávána a akceptována.

V našem klubu se zabýváme soutěžním létáním s rádiem řízenými větroni mezinárodní kategorie F3J a pořádáním soutěží v této kategorii. Některá ustanovení Doplňku X budou mít pro činnost našeho klubu velice závažné důsledky:

-zařazení soutěží pod veřejné letecké vystoupení: požaduje, aby modelářská letecká soutěž nebyla zahrnována pod pojem letecká veřejná vystoupení, neboť akce pořádané a organizované modelářskými kluby v působnosti SMČR jsou akce přístupné pouze pro členy SMČR a nebo zahraniční účastníky s licencií FAI, která potvrzuje členství v modelářské zahraniční organizaci sdružení pod organizací CIAM - FAI jako SMČR prostřednictvím Aeroklubu ČR. Letecko modelářské soutěže nejsou veřejným vystoupením, protože se jich účastní osoby poučené a znalé bezpečnostních pravidel a není na ně zvána veřejnost. Je samozřejmostí, že i při pořádání letecko modelářských soutěží jsou respektovány bezpečnostní předpisy a opatření, přímo odpovídající charakteru soutěže kategorie F3J.

-výškový limit 300 metrů není možné při soutěži F3J dodržet, jelikož se jedná o soutěž v termickém plachtění. Není nám jasné jakým způsobem bude realizováno povolování létání nad touto hranicí a máme vážné obavy z toho, že velké množství práce členů LMK při přípravě soutěží přijde vniveč zamítnutím ze strany úřadu.

Proto v případě, že budete trvat na regulaci modelářské činnosti předpisem, vezměte v úvahu tyto konkrétní připomínky a akceptujte je. Jinak bude totiž tato sportovní činnost v Česku podle mezinárodních pravidel FAI nemožná a my za ní budeme muset jezdit do okolních států, např. na Slovensko, kde se o takovém omezení jako u nás neuvažuje.

Jde také o to, aby nařízené (a to platí obecně) bylo vymahatelné, tedy jeho porušení běžně prokazatelné. A ne jenom postížitelné, pokud dojde k nějaké mimořádné situaci. I k nim na modelářských akcích už došlo, ale je jich nesrovnatelně méně co do počtu, než na velkých leteckých akcích typu např. CIAF. O fatálnosti následků není potřeba hovořit.

Pokud by měl být přijat tento předpis v navržené podobě, budeme se zabývat možností jeho napadení z titulu diskriminace skupiny obyvatel, kterou spojuje modelářská činnost.